Nüfus Politikaları

Cevap Anahtarı · Kısa Çözümler

KOLAY Isınma Soruları (1–10)

1. **C) Nüfus politikası**
   Nüfus politikaları ulusal hedeflere ulaşmak için demografik değişkenleri etkiler.

2. **1–c 2–a 3–ç 4–b**
   Politikalar ülkenin demografik sorununa göre seçilir.

3. **D – Y – D – D**
   Yaşlanan gelişmiş ülkeler nüfus artış hızını artırmaya çalışır.

4. **A) Japonya**
   Almanya, Japonya ve İsveç doğumu destekleyen ülkelerdendir.

5. **B) Demografik fırsat penceresi**
   Bu dönem kalkınma için büyük fırsattır.

6. **A) İş gücü açığı nedeniyle yabancı işçiye ihtiyaç duyulması**
   İş gücü açığı yaşlanan ülkelerin sorunudur.

7. **Örnek: Doğum ve ölüm oranları, yaş yapısı, eğitim düzeyi, savaş, salgın hastalık, göç, kentleşme, iş gücü ihtiyacı.**
   Kitapta bu faktörler birlikte sayılır.

8. **E) Okuma yazma oranını ve mesleki eğitimi artırmaya yönelik programlar**
   Amaç nüfusun niteliğini (eğitim, sağlık, istihdam) geliştirmektir.

9. **B) Çalışma çağındaki nüfusun ve iş gücünün yetersiz kalması**
   Göç, iş gücü açığını kapatmanın yollarından biridir.

10. **Örnek: Uzun savaş yıllarında nüfus azalmıştı; kalkınma, tarım, sanayi ve savunma için daha fazla nüfusa ve iş gücüne ihtiyaç vardı.**
    Nüfus, kalkınmanın temel unsuru olarak görülmüştür.

ORTA Pekiştirme Soruları (11–20)

11 **P: ‰30 – artış hızını azaltma, eğitim ve sağlığı iyileştirme · R: ‰-3 – artış hızını artırma ve/veya göç alma · S: ‰9 – demografik fırsat penceresini değerlendirme (eğitim, istihdam)**

Doğal artış = doğum - ölüm. R'de doğal artış negatiftir.

12 **C) S**

Çalışma çağı oranları: P %52, R %59, S %70; bağımlı nüfus oranı en düşük S'dedir.

13 **D) Çocuklu ailelere ücretsiz kreş ve ebeveyn izni sağlanması**

Aile ve çocuk bakımını kolaylaştıran uygulamalar doğumu destekler.

14 **Doğurganlık 1960'tan 2020'ye sürekli azalmıştır (6,2'den 1,7'ye). 2020 değeri yenilenme düzeyinin (yaklaşık 2,1) altındadır; bu durum sürerse uzun vadede nüfus yaşlanır ve azalabilir.**

Kadın başına 2,1 çocuk nüfusun kendini yenilemesi için gereken yaklaşık düzeydir.

15 **E) I, II ve III**

Hızlı artış demografik yatırımları yetersiz bırakır; üçü de amaçlar arasındadır.

16 **D) Nüfusun ülke içindeki dağılışını düzenleme**

Kanada, Endonezya, Avustralya gibi ülkeler bu tür politikalar uygulamaktadır.

17 **Örnek: Fırsat – genç ve dinamik iş gücü, geniş iç pazar, askerî ve ekonomik güç. Sorun – eğitim, sağlık, konut ve istihdam ihtiyacının hızla artması, kaynakların yetersiz kalması.**

Değerlendirme ülkenin kaynaklarına ve planlamasına bağlıdır.

18 **C) Aile planlaması hizmetlerinin yaygınlaştırılması**

Bu dönemde amaç hızlı nüfus artışını yavaşlatmaktı.

19 **E) Nüfus özelliklerini, fırsat ve sorunlarını analiz etmek**

Politika, ülkenin koşullarına uygun olmalıdır.

20 **B) Nüfusun kendini yenileyememesi ve yaşlanması**

2,1 yaklaşık yenilenme düzeyidir; altında kalınca her kuşak bir öncekinden küçük olur.

ZOR Düşünme Soruları (21–30)

21 **A) Doğurganlığı artırmak – aile ile iş hayatının dengelenmesi ve cinsiyet eşitliği**

Anne ve babanın birlikte sorumluluk alması çocuk sahibi olmayı kolaylaştırır.

22 **D) I ve II**

P'de çocuk nüfus %45; bağımlı nüfus oranı yaklaşık 92'dir. Artış zaten yüksek olduğundan artırma politikası uygun değildir.

23 **A) Kısa vadede nitelikli göç almak, uzun vadede aileyi ve doğumu desteklemek**

Göç hızlı sonuç verir; doğum politikaları etkisini uzun vadede gösterir.

24 **Örnek: (1) Cumhuriyet'in ilk yıllarında savaşlarla azalan nüfusu artırma politikası; (2) 1960'lardan itibaren hızlı nüfus artışının kalkınmayı zorlaması nedeniyle nüfus planlaması (artış hızını azaltma); (3) doğurganlığın yenilenme düzeyinin altına düştüğü son yıllarda aileyi destekleyen ve nüfusun niteliğini artıran politikalar.**

Her dönemde politika, o dönemin demografik koşullarına göre değişmiştir.

25 **D) Artan nüfusa yetecek okul, hastane, konut ve iş olanaklarının sağlanamaması**

Hızlı artış hizmet ve yatırım ihtiyacını kaynakların önüne geçirir.

26 **E) Genç nüfusun eğitimine ve istihdamına yatırım yapmak**

Çalışma çağındaki nüfus üretken olursa ekonomi büyür.

27 **Örnek: Fırsat – iş gücü açığı kapanır, büyük projeler hızla tamamlanır, ekonomi büyür. Sorun – nüfusta erkek ve yabancı nüfus oranı çok artar; toplumsal uyum, konut ve hizmet sorunları ortaya çıkabilir.**

Fırsat ve sorun birlikte değerlendirilmelidir.

28 **C) Bebek ölüm oranlarının artması**

Bebek ölümlerinin artması, genellikle ailelerin daha fazla çocuk sahibi olmasıyla ilişkilidir; doğum oranını düşürmez.

29 **B) Uzun süre yüksek olan doğurganlığın yenilenme düzeyinin altına inmesi**

Politikalar demografik koşullar değiştikçe yeniden düzenlenir.

30 **C) Demografik yapıyı iyileştirme**

Nicelikten niteliğe geçiş demografik yapıyı iyileştirme politikasıdır.